

Zagadnienia obowiązujące na sprawdzian z języka polskiego – klasa 3 G

1. Cechy następujących nurtów w sztuce: impresjonizm, symbolizm, secesja (notatka o nich była podawana do zeszytu).
2. Daty graniczne epoki Młodej Polski (1890-1918) oraz inne określenia epoki (modernizm, neoromantyzm).
3. Znajomość pojęć:

Dekadentyzm (definicja była podawana do zeszytu)

Sztuka dla sztuki – zgodnie z tym hasłem sztuka nie musi mieć żadnej funkcji użytkowej, ani niczemu służyć, lecz być celem sama w sobie. W związku z tym ważniejsze będą jej walory estetyczne (ukształtowanie językowe, styl utworu, forma) niż np. poruszanie kwestii społecznych. Hasło wiąże się z postrzeganiem w okresie modernizmu postaci artysty – staje się on wyrazicielem tego, co jest niedostępne dla przeciętnego, powszechnego odbiorcy. Artysta, który jest jednostką nieprzeciętną, staje się kimś w rodzaju „kapłana sztuki”, przewodnika po świecie sztuki.

Filister – pogardliwe określenie w stosunku do mieszczan, skupionych wokół przyziemnych rozrywek i konsumpcji.

Synestezja – rodzaj metafory. Polega na łączeniu ze sobą i przekształcaniu różnych wrażeń zmysłowych, np. *dotyk ciszy, zielony zapach, błękitna melodia*.

4. Informacje o epoce Młodej Polski (podane głównie za podręcznikiem dla gimnazjum „Słowa na czasie 2”, s. 213 – 214).

„Początek epoki przypadł na czasy dynamicznego rozwoju przemysłu oraz napięć społecznych wywołanych sytuacją polityczną i narodową w Europie. Nadchodził kres ładu opartego na monarchii oraz dominacji wysokich warstw społecznych. Rozbudzało to oczekiwania związane z przyszłością [...]. jednak trudne do przewidzenia konsekwencje zmian budziły także lęk, który wpłynął na szerzenie się pesymizmu. Sposobów na przezwycięzenie postawy biernego oczekiwania na nieznaną szukano w aktywności intelektualnej i twórczości artystycznej, niepokój ukoić miała także kontemplacja natury.

Filozofowie epoki modernizmu nie podzielali optymistycznego podejścia pozytywistów do uprzemysłowienia. Twierdzili, że rozwój techniki może wywołać katastrofę – zniszczyć człowieczeństwo i indywidualizm. Uzasadnienia dla pesymistycznych nastrojów końca XIX wieku dostarczyła filozofia **Artura Schopenhauera**. Nie wierzył on w możliwość osiągnięcia szczęścia, ponieważ uważał, że życie ludzkie jest pogonią za potrzebami, których nie można zaspokoić, nie czyniąc zła. Obawiano się też ujednolicenia społeczeństwa i przeciętności”

Inny z filozofów epoki, **Fryderyk Nietzsche**, twierdził, że jednostka nie powinna poświęcać się dla społeczeństwa, a ideałem jest nadczłowiek, który kieruje się wolą mocy.

5. Na teście pojawi się również zadanie, sprawdzające:
 - a) znajomość mowy zależnej i niezależnej;
 - b) umiejętność analizy zdania wielokrotnie złożonego.